

Sygn. akt VII U 2580/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Grażyna Cichosz

Protokolant st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 roku w Lublinie

sprawy D. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania D. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 października 2014 roku

znak(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala D. J. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia(...) roku.

Sygn. akt VII U 2580/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 października 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił D. J. prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie udowodniła ona 30-letniego okresu ubezpieczenia do dnia rozwiązania stosunku pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła D. J. wnosząc o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Podniosła, że spełnia przesłankę 30-letniego okresu ubezpieczenia do dnia rozwiązania stosunku pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ wnosił o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

D. J. urodzona (...) w dniu (...)roku złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne. Przed organem rentowym udowodniła:

- pobieranie przez 6 miesięcy zasiłku dla bezrobotnych, w którym to czasie nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

- rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy,

- wniosek o przyznanie świadczenia został złożony w terminie 30 dni od daty wydania zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzającego okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych,

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 29 lat i 3 miesiące (k. 15 akt ZUS).

Organ rentowy odmówił uznania okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawczyni od dnia(...)roku. Pierwotnie uczynił to decyzją odmowną z dnia 15 grudnia 2011 roku, którą wnioskodawczyni zaskarżyła odwołanie. Jednakże z uwagi na jego cofnięcie postępowanie zostało umorzone (pismo – k. 21).

Rodzice wnioskodawczyni mieli gospodarstwo rolne we wsi L. o powierzchni około 4 ha. Uprawiali w nim tytoń, buraki, zboże, truskawki, czarną porzeczkę, hodowali trzodę chlewną, krowy i konia. Wnioskodawczyni w spornym okresie chodziła do Szkoły Odzieżowej w L. oddalonej o 50 km. Zajęcia polegały na tym, że 2 dni wykładano teorię a 3 dni trwały warsztaty. Do domu wracała około godziny 17.00. Po ukończeniu tej szkoły uczęszczała do technikum w L.. W gospodarstwie wnioskodawczyni pracowała przed pójściem do szkoły i po powrocie do domu oraz w weekendy. Zajmowała się parowaniem ziemniaków, przygotowaniem karmy, dojeniem krów i ich wypasaniem, wybieraniem ziemniaków w kopcach do sadzenia, sadzeniem tytoniu, plewieniem, nawlekaniem liści tytoniu na druty, ich suszeniem, zbieraniem owoców. Zimą wnioskodawczyni pracowała zarówno przy obrządki gospodarstwa jak i przy tytoniu, który wówczas klasyfikowano i pakowano (zeznania wnioskodawczyni – k. 26v-27, zeznania K. O. – k. 32v, zeznania K. P. – k. 33).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie wyżej wskazanych dowodów. Dokumentacja zgromadzona w aktach ubezpieczeniowych odwołującej nie była kwestionowana przez żadną przez stron. Zeznania odwołującej oraz jej sąsiadów K. O. i K. P. były ze sobą wzajemnie zgodne i korelowały z treścią zgromadzonych dokumentów. Świadkowie jednoznacznie potwierdzili fakt posiadania przez rodziców wnioskodawczyni gospodarstwa rolnego oraz jej pracy tamże. Wskazali, że wnioskodawczyni pomagała w gospodarstwie przed pójściem do szkoły, po powrocie z niej oraz w wakacje i w weekendy. Zajmowała się obrządki oraz uprawą tytoniu. Zeznania te były logiczne, spontaniczne i pozbawione sprzeczności. W ocenie Sądu jako zgodne z doświadczeniem życiowym zasługiwały na obdarzenie wiarą w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie D. J. jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

Art. 2. ust. 1. pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U.2013.170 j.t.) stanowi, że prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 tej ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie jedyną sporną okolicznością było legitymowanie się przez D. J. 30-letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Organ rentowy nie zakwestionował pozostałych przesłanek.

Wedle art. 2 ust 2. tejże ustawy za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS".

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je jak okresy składkowe, przypadające przed 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i w judykaturze ustawy panuje pogląd, że osobą, która ubiega się o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym do stażu ubezpieczenia, musi spełnić kryteria pojęcia domownika, określonego w art. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2015.704 j.t. ze zm.). Domownik to osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. Osoba taka powinna wykonywać pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy pracowników, tj. minimum 4 godziny dziennie (wyroki Sądu Najwyższego z 2 lutego 1997 roku II UKN 96/96, OSNP 1997/23/473, z 13 listopada 1998 roku II UKN 299/98, 10 maja 2000 roku II UKN 535/99, Lex 49141).

Staość pracy w gospodarstwie rolnym nie zawsze jest równoznaczna z codziennym wykonywaniem czynności rolniczych, co może być uwarunkowane wielkością tego gospodarstwa, czy rodzajem produkcji rolniczej, ale pozostawania w ciągłej gotowości do wykonywania tej pracy również w zależności od sytuacji. Stąd też warunkiem jest zamieszkiwanie w pobliżu tego gospodarstwa, co zapewnia dyspozycyjność takiej osoby do pracy w tym gospodarstwie, w każdej chwili.

Co do zasady nie ma przeszkód w uwzględnieniu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców także w czasie wakacji szkolnych, z tym, że wymiar czasu tej pracy winien przekraczać połowę pełnego wymiaru czasu pracy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że doraźna pomoc wykonywana zwyczajowo przez dzieci osób zamieszkałych na terenach wiejskich nie stanowi pracy w gospodarstwie rolnym, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 u.e.r.f.u.s. Fundamentalnego zatem znaczenia nabiera ustalenie czy w zgłoszonym przez odwołującego okresie jego praca była wykonywana w koniecznym rozmiarze, czy nie miała ona charakteru li tylko zwyczajowej pomocy świadczonej przez dzieci rodzicom (wyrok SA w Łodzi z dnia 9 września 2014 roku, III AUa 2480/13, LEX nr 1527052; wyrok SA w Krakowie z dnia 4 czerwca 2014 roku, III AUa 2222/13, LEX nr 1483741; wyrok SN z dnia 3 czerwca 2014 roku, III UK 180/13, LEX nr 1483963).

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego D. J. w niniejszym postępowaniu udowodniła okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie od dnia (...) roku (4 lata, 10 miesięcy i 27 dni). Nawet gdyby uznać tylko pracę wnioskodawczyni wykonywaną w wakacje, to okres tej pracy wystarcza do uzupełnienia brakującego okresu. Po doliczeniu tego okresu do bezspornego stażu ubezpieczeniowego - 29 lat i 3 miesięcy, należy stwierdzić, że spełnia ona także przesłankę 30-letniego okresu ubezpieczenia. Z tego względu zaskarżoną decyzję należało zmienić przyznając jej prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia (...) roku, tj. od dnia następnego po dniu złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Mając na uwadze powyższe rozważania i przytoczone przepisy orzeczono jak w wyroku na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c.